

بسم الله الرحمن الرحيم

بررسی

مدل‌های یاددهی

و

یادگیری

مهرناز جهرمی

انتشارات مهربرنا

تیرماه ۸۵

چهرمی ، مهرناز ، (۱۳۸۱) -

بررسی مدل های یاددهی و یادگیری / مهرناز

چهرمی ، - تهران : مهربرنا ، ۱۳۸۳ .

۴۴ ص . جدول . - (انتشارات مهربرنا : ۳۱)

ISBN 964-8192-37-5

مهرستاندیس بر اساس اطلاعات فیبا .

کتابنامه : ص . ۴۴ .

۱- آموختن - روانشناسی . پ- انگیزش در آموزش و پرورش . س. تدریس - جنبه

های روانشناسی .

الف . عنوان .

۳۷۰/۱۵

LB ۱۰۹۰/ج ۹

کتابخانه ملی ایران

م-م-م

۲۲۱۸۸-۸۳م

انتشارات مهربرنا

عنوان کتاب : بررسی مدل های یاددهی و یادگیری

نویسنده : مهرناز چهرمی

ناشر : مهربرنا ۵۵۷۵۳۰۲۷ - ۳۷۹۵۹۷۸ - ۰۹۱۲ صندوق پستی : ۱۴۱۵۵-۷۷۱۸

حروفچینی و صفحه آرایی : مهربرنا

طرح جلد : اسماعیل نوذری

لیتوگرافی : آرمانسا

چاپ و صحافی : آرمانسا

تاریخ انتشار : تیر ماه ۱۳۸۵

نوبت چاپ : اول

تیراژ : ۳۰۰۰

تعداد صفحه : ۴۴

بهاء : ۹۰۰۰ ریال

✓ حق چاپ برای ناشر محفوظ است .

ISBN : 964 - 8192 - 37 - 5

شابک : ۵ - ۳۷ - ۸۱۹۲ - ۹۶۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴	پیش گفتار
۵	مقدمه
۷	انتخاب کدام نظریه ؟
۸	یادگیری و رفتار : قانون تقویت مثبت اسکینر
۱۳	ژان پیاژه : یادگیری فعال
۱۵	مفهوم مرحله‌ای بودن رشد و تحول
۱۷	دشواری‌ها در نظریه پیاژه
۱۹	عملکرد - شایستگی و آمادگی یادگیری
۲۰	پیاژه و تعلیم و تربیت
۲۱	ویگوتسکی : یادگیری و آموزش، ریشه در فعالیت‌های اجتماعی دارد
۲۴	رشد بالقوه
۲۶	یادگیری در طول دوره‌های تحصیلی
۲۷	توصیه‌های کاربردی نظریه ویگوتسکی
۲۸	نکات بسیار مهم برای کلاس درس
۳۲	جروم برونر : بافت فرهنگی یاددهی و یادگیری
۳۷	انگیزش یادگیری در شاگردان
۴۲	خلاصه
۴۴	منابع

پیش گفتار

محتوی بخشی از منابع و کتب موجود با عناوین مختلف در باره «فرآیند یاددهی و یادگیری» شامل مقوله بندی آموزش، ارائه پیشنهاد به معلمان در جهت غنی سازی برنامه یادگیری، مدیریت رفتار کلاسی، نمره گذاری و ارزیابی فعالیت های دانش آموزان است. گروهی دیگر از مقالات به نوعی متفاوت مبدل به توصیه نامه هایی شده اند که هدفشان ترغیب معلمان است تا به غور و تفکر بیشتری پیرامون موضوع روابط انسانی در موقعیت ها و شرایط آموزش و یاد گیری پرداخته و شیوه هایی که در آن ها سبک های یاد گیری با مدل های یادگیری و رشد پیوند می خورند را مورد بررسی قرار دهند.

نوشتار حاضر سعی در واریسی و کنکاش در مجموعه ای از تئوری های حیطه تعلیم و تربیت را دارد که از تجارب کلاس درس نشات می گیرند. جستجو برای نمایاندن نقطه نظرها، پرسش ها و نیز معما های فرآیند یاددهی و یاد گیری از جمله سایر هدف های این نوشته به شمار می رود. در عین حال الگوها و مدل های یادگیری به اجمال در چهار چوب رشد شناختی مورد تحلیل قرار گرفته و به بررسی شباهت ها و تفاوت های میان دیدگاه های اندیشمندان سر آمد این حوزه از علم بشری پرداخته است.

از جمله مهمترین منابعی که در نگارش این گفتار به کار آمده کتابی با نام «یادگیری و آموزش - دوره های تحصیلی و فرهنگ در نظام تعلیم و تربیت»^۱ نوشته الکس مور^۲ (۲۰۰۰) است. این کتاب راهنمای ارزشمندی است برای کلیه مربی کاران و معلمانی که در امر خطیر تعلیم و تربیت نسل های انسانی مشارکت دارند.

^۱ Teaching and Learning_ pedagogy curriculum and culture .

^۲ Alex Moore

در سال های اخیر تئوری های یاد گیری و رشد به دو منظور به کار می روند: پشتیبانی و تقویت الگوهای اولیه آموزش مدرسه ای و نیز گسترش نظریه های نوین آموزش و یادگیری که با اسامی « پیشرو »، « سازندگی » و « شاگرد محوری » خوانده می شوند. مبحث حاضر، یادگیری را بر آموزش ترجیح داده و برای تئوری های تحولی و رشد پیازه و ویگوتسکی اهمیت ویژه ای قائل است. محورهای دیگر موضوع بحث به آثار اسکینر، برونر و نیز اشارات کاربردی نظریه های ایشان در فعالیت های علمی و تجارب کلاسی اختصاص یافته است.

هر معلمی فعالیت های آموزشی خود را در کلاس درس طبق نظریه های یادگیری سازماندهی نموده و آن را در بافتی فلسفی که با مضامین تعلیم و تربیت عجین شده به اجرا در می آورد. تنها تفاوت در این بین از این امر ناشی می شود که تئوری هایی که گروهی از معلمان به آن استناد دارند گاهی بسیار هوشمندانه انتخاب و اجرا می گردد و حاصل تحقیقات دقیق و چاپ شده در چار چوب آن نظریه هاست، در صورتی که گاهی به دیدگاههایی در میان ایشان بر می خوریم که با هوشمندی کمتر و بدون منابع موثق به کار گرفته می شوند.^۳

هدف اصلی در اینجا مطالعه و بررسی نظریه های عمده یادگیری و یاددهی است که بیشتر در طول هفتاد سال اخیر نضج گرفته اند. به علاوه قصد داریم راه هایی برای پاسخگویی به چند پرسش را بیابیم. مثلاً این سؤال که معلمان در جریان آموزش در کلاس خود، از دیدگاهها و باورهای شخصی و حرفه ای شان چگونه بهره می گیرند؟ و یا این که آن ها چه چیزهایی را دلیل بر مطلوب و متناسب بودن یک نظام تعلیم و تربیت می دانند؟ از نظر ایشان آموزش و

^۳ - این که معلمان کشور ما فعالیت های آموزشی و پرورشی خود را در چار چوب نظریه ها تنظیم و اجرا نمایند، یک امر ایده آل است.

یادگیری کار آمد و موثر چیست ؟ با گسترش الگوهای خوب یاددهی و یادگیری و بحث پیرامون آن ها ، معلمان نسبت به یک سری تئوری ها قضاوتی درست و منطقی داشته و در نهایت نیز آن ها را در دیدگاه و باورهایشان منعکس می سازند . پژوهش هالپین^۱، مور و همکاران (۲۰۰۱ - ۱۹۹۹) نشان داد که اکثر معلمان به گونه ای تعجب آور درباره عقاید نظریه پردازان آموزش و یادگیری شناخت و دانش اندک و کم رنگی دارند .